

Paternoster

polyglotta

Thomas Olander
 •
 Adam Hyllested

†German, Old High	Krio
German, New High	Kurdish
German, Swiss	†Latin
Gikuyu	Latvian
Goanese <i>see</i> Konkani	Lettish <i>see</i> Latvian
†Gothic	Lézibuergesch
†Greek, Ancient	Lingala
Greek, Modern	†Lithuanian, Old
Greenlandic	Lithuanian
Gruzin <i>see</i> Georgian	Lunda
Gujarati	Luo
Hebrew, Modern	Lusatian <i>see</i> Sorbian
Hindi	Macedonian
Hungarian	Magyar <i>see</i> Hungarian
Ibo <i>see</i> Igbo	Malagasy
†Icelandic, Old	Malayalam
Icelandic	Maltese
Igbo	†Manx
Indonesian	Maori
Irish	Marathi
Italian	Mingrelian
Irit <i>see</i> Hebrew, Modern	†Moldavian, Old
Japanese	Monegasque
Kalenjin	Neo-Melanesian
Kashmiri	Nepali
Kashubian	†Norn, Orkney
Kikongo	†Norn, Shetland
Kikuyu <i>see</i> Gikuyu	Norwegian (Bokmål)
Kinyarwanda	Norwegian (Nynorsk)
Kirundi	Nyanja <i>see</i> Chichewa
Kiswahili <i>see</i> Swahili	Odul <i>see</i> Yukaghir
Komi <i>see</i> Zyryan	†Old Prussian
Kongo <i>see</i> Kikongo	†Old Saxon
Konkani	Oriya
	Ossete

Evidently, the collection is characterized by a certain amount of ethnocentrism which is connected with the authors' geographic and educational background – both being students of Indo-European comparative linguistics at the University of Copenhagen. We hope the reader will be indulgent towards this skewness.

COPENHAGEN
MARCH 2000

Thomas Olander
Adam Hyllested

The present collection of the Lord's Prayer (*Matthew 6, 9-13*) was established mainly on the basis of bibles in the various languages, but also other sources have been used.

In the case of Proto-Indo-European, the Lord's Prayer was translated for the first time especially for this edition.

Some of the Lord's Prayers read aloud by native speakers can be found at the home page of Editiones Olander at www.stud.bum.ku.dk/olander/editiones.

A cross (†) before the name of a language indicates that this language is no longer spoken.

The most important area(s) in which a language is (was) spoken is mentioned along with the year of translation or publishing of the Lord's Prayer in this language, if it is known to the editors.

It should be emphasized that the editors' choice of the Lord's Prayer as the text of this book has nothing to do with religious preferences or a wish to diffuse the message of a specific faith. It is exclusively due to

Afrikaans (IE) *South Africa*

- 9 Onse vader, wat in die hemele is:
laat u naam geheilig word.
- 10 Laat u koninkryk kom.
Laat y wil geskied, soos in die hemel net so ook
op die aarde.
- 11 Gee ons vandag ons daaglikske brood.
- 12 En vergeef ons ons skulde, soos ons ook ons
skuldenaars vergewe.
- 13 En lei ons nie in versoeking nie,
maar verlos ons van die bose.
Want aan U behoort die koninkryk en die krag
en die heerlikheid tot in ewigheid.

Albanian, Gbeg (1982; IE) *N. Albania, Yugoslavia (Kosovo), Macedonia*

- 9 Āti ynē kí jé ndē qiel,
ushenjtēnōft' ēmēni yt.
- 10 Arthtē mbéréténia jote.
Ubāftē dashunimi yt, si ndē qiel, edhe mbē dhēt.
- 11 Būkēne t'onē tē pérđitshēmen' ep-na neve sot.
- 12 Edhe falj-na detyrētē t'ona, sikurse edhe na ua
faljim detörévet t'anē.
- 13 Edhe mos na shtierē ndē ngásje,
por shpieto-na prei sē keqt:
sepsé jótēja áshṭē mbéréténia, edhe fuqia, edhe
ljäfti ndē jetēt tē jétēvet. Amen

the fact that the Lord's Prayer is easily accessible in a wide variety of languages.

This edition of Paternoster polyglotta contains 163 versions of the Lord's Prayer, divided among 17 language families:

Algonquian (abbreviated ALG, 1 version)

Altaic (ALT, 2)

Austro-Asiatic (AUSAS, 2)

Austro-Tai (AUSTAI, 5)

Basque (BAS, 2)

Dravidian (DRAV, 1)

Eskimo-Aleut (ESKA, 2)

Hamito-Semitic or Afro-Asiatic (HAMSEM, 4)

Indo-European (IE, 106)

Japanese (JAP, 1)

Kartvelian (KART, 3)

Niger-Kordofanian (NIGKORD, 16)

Nilo-Saharan (NILSAH, 2)

Palaesiberian (PAL, 1)

Quechumaran (QUE, 1)

Sino-Tibetan (SINTIB, 3)

Uralic (URAL, 4)

Besides, there are 5 creole or pidgin languages (CREOL) and 2 artificial languages (ARTIF).

†Pali	Slovak
Punjabi	Slovenian
Papiamento	Slovincian
Pashto	Somali
Persian, Modern	Sorbian, Lower
Pilipino <i>see</i> Tagalog	Sorbian, Upper
†Polabian ¹	Spanish
†Polabian ¹ (translit.)	Sranan
†Polabian ² (translit.)	Svan
†Polish, Old	Swahili
Polish	Swedish
Portuguese	Tagalog
†Proto-Indo-European	Tibetan
Punjabi <i>see</i> Panjabi	Tok Pisin <i>see</i> Neo-Melanesian
Pushtu <i>see</i> Pashto	Tonga
Quechua	Turkish
Rhaeto-Romanic	Ukrainian
Romany, Bulgarian ¹	Urdu
Romany, Bulgarian ²	Urundi <i>see</i> Kirundi
Rumanian	Uzbek
Rundi <i>see</i> Kirundi	Vietnamese
Russian	Volapük
Rwanda <i>see</i>	Welsh
Kinyarwanda	Wendish <i>see</i> Sorbian
†Sanskrit	Yiddish
†Sanskrit (translit.)	Yoruba
Santali	Yukaghir
Sardinian	Yupik, Central <i>see</i> Eskimo, SW. Alaska
Serbo-Croat	Zyryan
Sindhi	
Sinhalese	
†Slavonic, Old Church	
†Slavonic, Church	

published by

Editiones Olander

Copenhagen

2000

www.stud.bum.ku.dk/olander/editions
olander@stud.bum.ku.dk

Albanian, Tosc (1977; IE)

Albania

- 9 Ati ynë, që je në quell,
u shenjtëroftë Emri yt.
- 10 Ardhët mbretëria jote!
U bëftë vullnesa jote si në quell ashtu në dhe!
- 11 Buken tonë të përditshmen na e jep sot!
- 12 Na i fal fajet tonia sikurse ne i falëm fajtorët tanë!
- 13 E mos na le të biem në tundim,
por na shpëto nga i Ligu.
Sepse ty tëpërket mbretëria, ty pushteti dhe lavdia.

†Anglo-Normannic (beg. of 13. c.; IE) England

- 9 Li nostre pere, qui ies es ciels:
saintefiez seit li tuens numis.
- 10 Avienget li tuns regnes.
Seit faite la tue volontet, sicut en ciel e en la terre.
- 11 Nostre pain cotidian du a nus oi.
- 12 E pardune a nus les noz detes, eissi cume nus pardunums a noz deturs.
- 13 E ne nus mener en temtatiun,
mai delivre nus de mal.

ACKNOWLEDGEMENTS

The editors are very grateful to *Biblia – The Danish Bible Society's Bookshop* in Copenhagen for placing their bibles at our disposal and to *Birgit Anette Olsen* who translated the Lord's Prayer into Proto-Indo-European for this edition.

The editors also wish to thank those who have provided the Lord's Prayer in various languages:

Mikkel Lotz Felter, Eva Grane, Christoph Harbsmeier, Michael Harbsmeier, Søren Hebbelstrup, Kasper Hvidt, Anders Richardt Jørgensen, Sofie Kluge, Jenny Helena Larsson, Ulla Host Mellbin, Émil Mourier, Anders Bo Nygaard, Marianne Olander, Ulrik Birk Petersen, Jens Elmegård Rasmussen, Anne Schmidt, Erik Thau-Knudsen, Lisbeth Valgreen.

The donation of a stapling machine from the *M. Harbsmeier og Hustrus Fond* highly facilitated the publication process.

Language index

Afrikaans	Croatian
Albanian, Gheg	†Czech, Old
Albanian, Tosc	Czech
†Anglo-Normannic	†Dalmatian
Arabic	†Danish, Old
†Armenian, Classical	Danish
†Armenian, Classical (translit.)	Danish, reformed orthography
Armenian, Eastern	Dehu <i>see</i> Drehu
Armenian, Western	Drehu
Assamese	Dutch
Bahasa Indonesia <i>see</i> Indonesian	Efik
Balochi	†English, Old
Basque ¹	†English, Middle
Basque ²	English ¹
Belorussian	English ²
Bemba	Eskimo, SW. Alaska
Bengali	Esperanto
Blackfoot	Estonian
Breton ¹	Ewe
Breton ²	Fante
Bulgarian	Faroese
†Bulgarian, Transylvanian	Farsi <i>see</i> Persian, Modern
Catalan	Finnish
Chewa <i>see</i> Chicewa	French
Chibemba <i>see</i> Bemba	Frisian, Eastern
Chicewa	Frisian, Northern
Chinese ¹	Frisian, Western
Chinese ²	Ga
†Cornish	Gaelic
Creole, Haitian	Gaelic, Irish <i>see</i> Irish
	Georgian

Zyryan (translit.; URAL)	Russia (Siberia)	Arabic (translit.; HAMSEM) Middle East, N. Africa	Welsh (IE)	Wales	Armenian, Western (translit.; IE)	emigré communities	
9 Aje mijan, vel-tydalan-inyn völýše, med vežásas nímyd tenad.	9 Abānā lladī fi-ssamwātī liyatqaddasi smuka	9 Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, Sancteiddier dyr enw.	9 Ov hayr mer or erkink'n es: ku anund surb əllay.				
10 Med voas kanalanyd. Med voas gažyd kučom-kō vel-tydalan-inyn i mu vylyn.	10 liya'ti malakütuka litakun mashī'atuka kamā fi-ssamā'i kađalika 'ala l'ardi	10 Deled dy deyrnas. Gweneler dy ewylls, megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.	10 K'vātagorut'wind gay. K'u kamk'd əllay, inçpēs or erkink'ə anank al erkris vray.				
11 Ta-pörja mijan ńańes șet mijanly ta-lun.	11 kubzanā kafāfanā a'tinā lyawma	11 Dyro i ni heddyw ein bara beunyddiol.	11 Mer amén awur haçça aysör mezi tur.				
12 Inelt mijanlu myžasnymō kuži mi ineltamnym myžasnymlu.	12 wağfir lana dünibänā kamā nağfiru naħnu aiħan lilmudnibina ilainā	12 A madden i ni ein dyledion, fel y maddeuwn nin- nau i'n dyledwyr.	12 Ew mezi nerē mer partk'era incpēs or menk' al ka nerenk' mer partakanner.				
13 In pyrt mijandy pörjašan pyčkōj čōč-ko mynty mijandy varkoslys.	13 wa lä tuđkilnā fi tajribatin läkin najinā min aśsir li'anna läka lmulka walquwwata walmajda ilal'abadi	13 Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni iħag drwg. Canys eiddot ti yw y deyrnas, a'r nerth, a'r gogo- niant, yn oes oesoedd. Amen.	13 Ew mez p'orjut'ean mi tanir, hapa čaren mez azatē. Inéu or k'ukd ē t'agaworut'iwñø ew zōrūt'iwñø u p'ark'ə yawiteans.				
-	-	-	-	-	-	-	
Armenian, Classical (ca. 400; IE) Ancient Armenia	Yiddish (translit.; IE) USA, former USSR, Israel	Assamese (translit.; IE)	India (Assam)				
9	9 Undzer voter, vos bist im himl: geheylikt zol vern dayn nomen.	9 He āmār svargat thakā pitri: tomār nām pujāniya haok.	9				
10	10 Zol kumen dayn malkhes.	10 Tomār rajya haok. Yenēkāi svargat, tenēkāi prithibito tomār icchā pūr haok.	10				
11	11 Zol dayn rotsn geton vern oyf der erd, azóy vi in himl.	11 Āmār prayojāniya āhār āji āmāk diyā.	11				
12	12 Gib undz haynt undzer teglekh broyt.	12 Un zay undz moykhl undzere shuldikeytn, vi mir zenen oykh moykhl undzere bale-khoyves.	12				
13	13 Un breng undz nit tsu keyn nisoyen, nayert zay undz matsil fun dem shlekhṭn. Vórn dir gehert di melukhe un di gvure un der koved oyf eybik.	13 Un breng undz nit tsu keyn nisoyen, nayert zay undz matsil fun dem shlekhṭn. Vórn dir gehert di melukhe un di gvure un der koved oyf eybik.	13				
88	9	86	11				
Urdu (translit.; IE)	Pakistan	Basque ² (1994; BAs)	Spain	Tibetan (translit.; SINTIB) Tibet, Bhutan, N. India, Nepal	Blackfoot (ALG)	Canada, USA	
9 Ai hamāre bāp, tū jo āsmān par hai: teri nām pāk mānā jāe.	9 Gure Aita zeruko, agertu santu zeure izena,	9 Khyod Kyi sMon Lam 'Di Lhar Zhus Shog Nam mKhar bZhugs Pa'i Ngod Kyi Yab Khyed	9 E-spo-o-ta kin-non-a na-do-wa-bis, ke-ta-nik-gooye oo-da-keen-non.				
10 Teri bādsāhat āē. Teri marzi jaise āsmān par pūrī hotī hai, zamīn pa bhī ho.	10 etorrarazi zeure erregetza; betearezi lurrean zeure nahia, zeruan betetzen den bezala.	10 mTshan Dam Par Srung Bar Shog	10 Ke-sto-wa a-ne-chiss. Ke-che-ste-na a-nom cha-koom-ma, e-spo-o-che- ka ne-too-ye a-ne-chiss.				
11 Hamāri roz kī rotī āj hamen de.	11 Emaguzu gaur egun honestako ogia,	11 Khyod Kyi rGyal Srid 'Ong Bar Shog Khyed Kyi dGongs Pa Nam mKha' La sGrub	11 Kip-pe-soo-kin-on na-pa-yen.				
12 Aur jis tarah ham apne qarzdāron ko muāf kiyā hai, tú bhī hamare qarz hamen muāf kar.	12 eta barkatu gure erruen zorra, guk ere geure zordunei barkatu diegunez gero;	12 Lhar Sa La'Ang sGrub Par Shog	12 Ee-seen-mo-kin-on ke-che-na pon-sa-ko, da-ke- boo-che-kim-ma ma-do-peew-wa.				
13 Aur hamen āzmāiš men na lá, balki burái se bacá.	13 ez utzi gu tentalidian erortzen, eta gorde gaitzazu gaitzoarengandik.	12 Nged Kyi Ni Ma Ri'i Kha Zas De Ring Yang Ni gNang Bar mDzod	13 Moo-ka-mo-che-pew-kin-on ka-mo-che-pew-kin-on. Ma-ka-pe-ye nee-na-kee-sta-poo. Kin-na-ye.				
Kyonki bādsāhat aur qudrat aur jalāl hameśa terā hain.	Zurea baifa erregetza, zureak ospe eta indarra, gizaldiz gizaldi. Amen.	13 Nyams Sad Nang Du Ma Khrid Par Ngan Pa Las Nged Thar Par mDzod rGyal Srid dBang Dang gZi brJid Ni rGyun Nas rGyun Du Khyed Kyi 'O A Men					
Uzbek (1992; Alt)	Uzbekistan	Belorussian (1991; IE)	Belarus	Tonga (1963; NIGKORD)	Zambia, Zimbabwe	Breton ¹ ([Léon] 1885; IE)	
9 Бизнинг осмондаги Отамиз! Сенинг муқаддас исмимн улугланси.	9 Ойча наш, каторы ёсыць у нябсах! няхай сывицца имя Твाः;	9 Taatesu ooli kujulu, Alilemekwe izina lyako,	9 Tonga (1963; NIGKORD)	9 Taatesu ooli kujulu, Alilemekwe izina lyako,	9 Hon Tad pehini a zo en envou,	France (Brittany)	
10 Сенинг Шоҳлигин келсин.	10 Няхай прыйдэ Царства Твाः;	10 Abuze Bwami bwako,	10 Utupe sunu zilyo nzitubula,	10 Abuze Bwami bwako,	10 da hanô bezet sanctif;		
Осмонда бўлгани каби, ерда ҳам Сенинг ироданг бажо келсин.	11 Няхай будзе воля Твая, як у небе, так і на зямлі.	10 Alucitwe luyando lwako, Ansi ano mbubonya mbuli kujulu.	12 Utulekelele milandu yesu, mbubonya mbuli mbu- tubakelede aswe bali amilandu kulindiswe	10 deuet da rouantelez;	10 da volonteze bezet grēt var an douar evel en env;		
11 Бугунгти ризък рӯзимизни бергин.	12 И дарўй наш даўрі нашыя, як і мы дарўусем даўжніком нашым;	11 Utupe sunu zilyo nzitubula,	13 Utatweenzyi mukutepaulwa,	11 deuet da rouantelez;	11 da volonteze bezet grēt var an douar evel en env;		
12 Бизга гуноҳ қўлғандарни биз кечиргандек, сен ҳам бизнинг гуноҳларимизни кечиргин.	13 і я ўйодзъ нас у спакушэнье, але заҳахан нас ад злога.	12 Utuveune kumbi,	13 Utatweenzyi mukutepaulwa,	12 Pardon deomp hon pec'hejou, evel ma par- donomp iye d'ar re ho deuz hon offaset;	12 Pardon deomp hon pec'hejou, evel ma par- donomp iye d'ar re ho deuz hon offaset;		
13 Бизни васасага дучор қўлмагин. Аммо ёзуз пайтогидан халос қўлгин. Салтанат, куч-кудраг та шон-шуҳрат то абад Сеннидир. Ӯмин.	Бо Твāء ёсыць Царства і сіла і слава навéki. Амин.	13 Nkaambo Bwami mbubwako, anguzu abulemu, mane kubab kutamani. Ameni.	13 ha n'hon hench ket en tentation; mes delivr ac'honamp a zroug. Rag d'id eo ar rouantelez, ar galloud, hag ar gloar da viken. Amen!	13 ha n'hon hench ket en tentation; mes delivr ac'honamp a zroug. Rag d'id eo ar rouantelez, ar galloud, hag ar gloar da viken. Amen!	13 ha n'hon hench ket en tentation; mes delivr ac'honamp a zroug. Rag d'id eo ar rouantelez, ar galloud, hag ar gloar da viken. Amen!	15	

<i>Balochi (translit.; IE)</i>	<i>Pakistan, Iran</i>	<i>Vietnamese (1996; AusAS)</i>	<i>Vietnam</i>	<i>†Armenian, Classical (ca. 400, translit.; IE)</i>	<i>Ancient Armenia</i>	<i>Yoruba (1960; NiGKORD)</i>	<i>Nigeria</i>
9 Phith mani, ki bihishtā asti: thai nám pák bī. 10 Thai raj khái. Thai marz̄i cho ki bihishtā philave, īrge jihānā philav bī. 11 Mai harro whard maroshe mārā de. 12 Cho ki mā wathī wāmdarār bakhtō dāt̄ha, īrge thau mai wām baskh de. 13 Mārā sai ma khanain, az̄h Shaitānā darbar. -		9 Lay Cha chúng tôi ở trên trời; Danh Cha được thánh; 10 Nuôc Cha được đến; Y Cha được nên, ở đất như trời! 11 Xin cho chúng tôi hôm nay đó ăn đủ ngày; 12 Xin tha tội-lỗi cho chúng tôi, như chúng tôi cung tha kē phạm tội nghịch cùng chúng tôi; 13 Xin chôđé chúng tôi bị cảm-dỗ, mà cầu chúng tôi khỏi đau ác! Vì nuôc, quyền, vinh-hiển đều thuộc về Cha đời dời. A-men.		9 Hayr mer or yerkins, surb elic̄i anun k'ō. 10 Ekes̄c ark̄ayut'wn k'ō; elic̄i kamk̄i k'ō orp̄es yerkins ew yerkri. 11 Zhaic̄ mer hanapazord tur mez aysör. 12 Ew t'ol mez zparti mer, orp̄es ew mek̄ t'olumk̄ meroc̄ partapanac̄. 13 Ew mi tanir zmez i p'orjut'wn, ayl p'rkeia zmez i č̄aré; zí k'ō ē ark̄ayut'wn ew zörüt'wn ew p'aik̄ yawiteans amēn.	9 Baba wa ti mbè li orun; Ki a bòwó fun oruk̄o rē. 10 Ki ijoba re de; Ife tire ni ki a se, bi ti orun, bēni li aiye. 11 Fun wa li onje öjö wa loni. 12 Dari gbesi wa jì wa, bi awa ti ndarij̄i awon onibese wa. 13 Má si fa wa sinu idewò, sugbon gbà wa lwo bilisi. Nitior ijoba ni tire, ati agbara, ati ogo, lailai. Amin.		
<i>Basque¹ (BAS)</i>	<i>France</i>	<i>Volapük (ARTIE)</i>		<i>Armenian, Eastern (1975, translit.; IE)</i>	<i>Armenia</i>	<i>Yukagbir (translit.; PAL)</i>	<i>Russia (NE. Siberia)</i>
9 Gure Aita, zeruetan zirena, saindu izan bedi zure izena; 10 etor bedi zure erreinua, egin bedi zure nahia, zeruan bezala lurrean ere. 11 Emaguzu gaur egun huntako ogia; 12 barkatu gure zorrak, guk ere gure zorduner barkaten diegunaz geroz; 13 eta ez gu tentaldirat ereman, bainan atera gaitzazu gaitzetik. -		9 O fat obas, kel binol in sūls, paisaludomöz nem ola! 10 Kōmomöd monargän ola! Jenomöz vil olık, äs in sül, i su tal! 11 Boi obsik vädeliki givolös obes adelo! 12 E pardolös obes debis obsik, äs id obs aipardobs debeles obas. 13 E no obis nindukolös in tentadi; sod aidivolös obis de bad. -. Jenosöd.		9 Háyr mer, or erknk'um es, súrb t'ol lini k'ō anuna; k'ō t'agaworut'wna t'ol gay; k'ō kámk̄a t'ol lini erkri vray, inč̄p̄es or erknk'um ē. 11 Mer hanapazoreay hac̄a túr mez aysör; 12 ew t'ol mez mer partk̄ers, inč̄p̄es ew menk̄ enk̄ t'ohnum mer partapannerin. 13 Ew mí tar mez p'orjut'ean, ayl p'rkeia mez č̄aric̄. Orovhetew k'ónan ē t'agaworut'wna ew zörüt'wna ew p'aik̄a yawiteans. Amēn.	9 Otje mitlje, kandi kundsjunga, temlālānḡ nim totlie; 10 legatei pugandalanpoh totlie; lätiöt r̄s̄jemol alkaltei, konda koetzunga, je leviangħ; 11 lüniagel mitlje monidjetjelāh keyk mitin telaman; 12 je ponkatsj̄ mitin taldełpon mitläpul, mit kondam poniatj̄os tannevinol mitläpul; 13 je kondo olgoniläk mitel olo oimik, kondo moliaq mitel kimda annelan. Le dot pugundallenpoh, je tonbank, je tändalov kundejank.		
12		85		10		87	
<i>Breton² ([Tréguier] 1982; IE)</i>	<i>France (Brittany)</i>	<i>Swedish (1896; IE)</i>	<i>Sweden</i>	<i>Bemba (1973; NiGKORD)</i>	<i>Zambia</i>	<i>Turkish (1996; ALT)</i>	<i>Turkey</i>
9 Hon Tad, c'hwi hag a zo en Neñv, ra vo santalaet hoc'h anō; 10 ra zeui ho Rouantelez; ra vo graet ho youl war an douar evel en neñv. 11 Roit dimp hizio bara hor bevañs; distailot dimp hon dileoù evel m'hor bo iveau dis- taolet d'hon dileourion. 13 Ha n'hon leizit ket da vont gant an temptadur, met dieubit eus an Droug. -		9 Fader vår, som är i himmelen! Helgat varde ditt namn; 10 tillkomme ditt rike; ske din vilja, såsom i himmelen så ock på jorden; 11 vårt dagliga bröd gif oss i dag; 12 och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro; 13 och inled oss icke i frestelse, utan fråls oss från ondo; ty riket är ditt och magten och härligheten i evighet. Amen.		9 We Shifwe uwaba mu mulu; ishina lyobe licindikwe, 10 Ubufumi bobo bwise, fyonse ifyo watemwa filecitiaka pano calo ngafilya cabu mu mulu. 11 Utupelele lelo icakulya cесu ica lelo. 12 Utubeleleko uluse ku fintu tukubifya, ngafilya nfwie tubelelako uluse abatufiya. 13 Wileka tuwile mu matunko, uletpususha na ku Mubi. -		9 Ey göklerde olan Babamız, İsmîn mukaddes olsun; 10 Melekütün gelsin; Gökte olduğu gibi yerde de senin iraden olsun; 11 Gündelik ekmegimizi bize bugün ver; 12 Ve bize borçlu olanlara bağısladığımız gibi, bizim borçlarımızı bize bağışla; 13 Ve bizi iğaya götürme, fakat bizi şerirden kurtar; Çünkü meleküt kudret ve izzet ebedlere kadar senindir. Amin.	
<i>Bulgarian (1995; IE)</i>	<i>Bulgaria</i>	<i>Tagalog (AUStAT)</i>	<i>Philippines</i>	<i>Bengali (translit.; IE)</i>	<i>Bangladesh, India</i>	<i>Ukrainian (1990; IE)</i>	<i>Ukraine</i>
9 Отче наш, Който си на небесата! Да се свести Твоето име; 10 да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята; 11 настъпни ни хляб дай ни днес; и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на дължниките си; 12 и не възле нас в изкупление, но избави ни от лукавия; заподи Твое с царството, и силата, и славата вовски. Амин.		9 Ama naming nasa langit, Sambahin nawa ang pangalan mo. 10 Ikaw nawa ang maghari sa amin, Sundin nawa ang iyóng kalooban dito sa lupa kulad ng sa langit. 11 Bigyan mo kami ng pagkaing kailangan namin sa araw na ito; 12 At patawarin mo kami sa aming mga kasalanan, Tulad ng aming pagpapatawad sa mga nagkakasala sa amin. 13 At huwag mo kaming iharap sa mahigpit na pag- subok, Kundi ilayo mo kami sa masamal. Sapagkat iyo ang kaharian at ang kapangyarihan at ang kapurihan, magpakailanman! Amen.		9 He āmāder svargastha pitā: tomār nām pabitra balyā mānya hauk. 10 Tomār rājya aīsuk. Tomār icchā siddha hauk, yeman svarge temni prhivīte. 11 Āmāder dainik āhār ei dine āmādigake dāo. 12 Evān āmāder apārādh sakal kṣamā' kara, yeman āmārō nijj apārādhīgake kṣamā kariyachi. 13 Ar āmādigake pariksā' ānīo nā, kinto manda haite rakṣa kara. Kāran rājya, parākram, o mahimā yuge yuge tomār.	9 Отче наш, що еси на небі! Нехай святиться твое ім'я. 10 Хай прийде твое царство, нехай буде воля твоя як на небі, так і на землі. 11 Хліб наши щоденний дай нам нині. 12 Прости нам донки наши, як і ми прощаємо довжникам нашим. 13 Не введи нас у спокусу, але визволь нас від злого. -		
16		81		14		83	

<i>Svan (KART)</i>	<i>Georgia</i>	<i>Bulgarian, Transylvanian (translit., 1680; IE)</i> <i>Rumana</i>	<i>Sorbian, Lower (IE)</i> <i>E. Germany (Brandenburg)</i>	<i>Chinese² (translit.; SINTIB)</i>	<i>Cchina</i>
9 Mu gvišve, xāda xi decaržil! ck'iliān leses žaxe isgvī, anxes lip'ust' isgvī, leses nāb isgvī, xāma decaržin, ajži k'veqana-ži 10 diār nišgve lāsadd lano nā ládiš i lansarvin na gadnār nišgve xāma na loxsarvinad gadnār mins nišgve 11 i nōma ánsieri lākv-halnat'e madei anitx xolam xānk'a. -		9 (Na)š Baſta tlo ſe faf Nebe, daſba poſvěti twoe ſvento Iume, 10 da dode twoe hora da bande twoia volya, ka ieſf af Nebe, dan ... beme 11 naſ Lyab katta deſni daigo Boſe neſke nyam, proſti ni bole naſti greſbi atto prati mi naſti grefenie, 12 dani ſo(ve)ni ſſpiteni ßlobodeni ott ſakvo ſlo cse twoi hore f ſiile f Putere ott nine dorno viak viakuito, Amen.	9 Woſć naš, kenž sy na njebju: huswěſone buži twojo mě. 10 Twoja kraljeſtvo pſíſi. Twoja wola ſe ſtani, aко na njebju tak tež na zemi. 11 Naš wšedny kléb daj nam ženſa. 12 A wodaj nam naše winy, ako my wodawamy našym wiñikam. 13 A njewjež nas do ſpystowanja, ale humož nas wot togo zlego. Přetož twoje jo to kraljeſtvo a ta moc a ta cesć do nimjernoſci.	9 Women de tianfu, yuan ni de ming shou xianyang, 10 yuan ni de guo laolin, yuan ni de zhīyi, fengxing zai renjian, rutong zai tianshang. 11 lai ni jintian shang gei women riyong de shiliang, 12 lai ni kuanshu women de quiguo, rutong women kuanshu bieren yiyan; 13 buyao rang women xianyu youhuo. Dan jiu women mian yu xionge. -. Amen.	
<i>Swabili (1989; NIGKORD)</i>	<i>E. Africa</i>	<i>Catalan (IE)</i>	<i>Spain, Andorra</i>	<i>Sorbian, Upper (IE)</i>	<i>E. Germany (Saxony)</i>
9 Baba yetu uliye mbinguni jina lako litukuze. 10 Uſalme wako uje, mapenzi yako yafanyike hapa duniani kama huko mbinguni. 11 Utupati leo riziki yetu ya kila siku. 12 Na utusameha makosa yetu kama sisi tuliyokwisha kuwasameha waliotukosea. 13 Na uitutie majoribuni, bali utuokoe kutokana na yule mwovu, kwa kuwa uſalme na nguvu na utukufu ni vyako milele. Amina		9 Pare noſtre que eſtau en lo cel: ſia ſantificat lo voſtre nom. 10 Vinga lo voſtre regne. Fassas la voſtra voluntat, axí en la terra com en lo cel. 11 Lo noſtre pá de cada dia, donáuſnos avuy. 12 Y perdonau noſtres deutes, axí com noſaltres per- donam á noſtres deutors. 13 Y no permetáu que noſaltres caigam en la tentació, ans deslliuraunos de mal. -	9 Naš wótče, kiž ſy w njebjesach: ſwiećene budź twoje mjenio. 10 Príndź k nam twoja kraljeſtvo. Twoja wola ſo ſtani, kaž na njebju tak tež na zemi. 11 Naš wšedny chléb daj nam dzensa. 12 A wodaj nam naše winy, jako my wodawamy našym wiñikam. 13 A njewjež nas do ſpystowanja, ale wumož nas wot tého zleho. Přetož twoje je to kraljeſtvo a ta moc a ta česć hač do wěčnoſci.	9 Agan Tas-ny, us y'n nef: benygys re bo dha hanow. 10 Re dheffo dha wlaſcor. Dha votr re be gwres, y'n nor kepar hag yn nef. 11 Ro dhyń-ny hedhyú agan bara pup deth-óll. 12 Ha gaf dhyń agan camwyth, kepar del aven-nyny dhe'n re-na us ow camwl er agan pyn-ny. 13 Ha na wra agan gorra yn temptasyon, mes delyrfi ny dyworth drok. Rag dhyso-ji yu an wlaſcor ha'n gallos ha'n gord- hyans bys vyken ha bynary.	
80		17		78	19
<i>Slovak (IE)</i>	<i>Slovak Republic</i>	<i>Czech, Old (1613; IE)</i>	<i>Czech Republic</i>	<i>Sindhi (translit.; IE)</i>	<i>Pakistan (Sindb)</i>
9 Otče nás, ktorý ſi v nebesiach! Posváť ſe meno Tvoje! 10 Príď kráľovſtvo Tvoje! Buď vôle Tvoja ako v nebi, tak i na zemi! 11 Chlieb nás každodenný daj nám dnes! 12 A odpuſt' nám viny naše, ako aj my odpúſt' ame vinníkom svojim! 13 I neuvod' nás do pokuſenia, ale zbaň nás zleho! Lebo Tvoje je kráľovſtvo i moc i sláva na veky. Amen.		9 Otče nás, kteří jsi v nebesích, posvět' ſe jméno tvé. 10 Příd' království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. 11 Chléb nás vezdejší daj nám dnes. 12 A odpust' nám viny naše, jakož i my odpouštíme vinníkům naším. 13 I neuvod' nás v pokusení, ale zbaň nás od zlého. Nebo tvé jest království, i moc, i sláva, na věky, Amen.	9 E asān-jā piu, jo ásmāna men áhē: tunhīn-jo nálo piaku kare jānje. 10 Tunhīn-jí bádsáhí ace. Tunhīn-jí marzī jān ásmāna men áhē tān zamīna te thie. 11 Asān-jí toni asān khe aju d'e. 12 Aín asān-jáni d'ohani khe māf kar jān asān panhīn-jáni d'uhāriani khe māf thā kariūn. 13 Aín asān khe ázmāiša men na nen, utlo asān khe buchirāia khān chād'āi. Jo bádsáhí aín qudrata aín vađāi tunhīn-jí hamešā áhē.		
<i>Slovenian (1970; IE)</i>	<i>Slovenia</i>	<i>Czech (1990; IE)</i>	<i>Czech Republic</i>	<i>Sinhaleſe (translit.; IE)</i>	<i>Sri Lanka</i>
9 Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi ime tvoje. 10 Pridi kraljeſtvo tvoje. Zgodgi ſe volja tvoja, kakor v nebesih, tako na zemlji. 11 Kruh naš vsagdanji daj nam danes. In odpusti nam dolge naše, kakor tudi mi odpuſčamo dolznikom svojim. 12 In nevpelji nas v izkušnjava, temuč reſi nas zlega. Ker tvoje je kraljeſtvo in moc in slava na veko- maj. Amen.		9 Otče naš, jerž jsi v nebesích, buď posvěcenno tvé jméno. 10 Příd' tvé království. Staň ſe tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. 11 Nás denní chléb dej nám dnes. 12 A odpust' nám naše viny, jako i my jsme odpustili tému, kdo ſe provinili proti nám. 13 A nevydej nás v pokusení, ale vysvobod' nás od zlého. Nebot' tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.	9 Svargayeli vädaſiṭina apagē piyāneni: obage nāmayata gaurava vevä. 10 Obagē rájaya évä. Svargayeli men prithiviyehida obagē kāmätta karunu läbëvå. 11 Apagē davaspatā bhöjanaya apata ada duna māna- va. 12 Apaṭa väradi karannavunta apa visin kamā vennäk men apē väradi valat̄ kamā vuva mānava. 13 Apa pariksāvata no pmunuvā napuren apa galavā gata mānava. Māniśāda, rájayat̄ balayat̄ mahimayat̄ sadākalma obavahansęgęya.		
76		21		74	23
<i>Danish (1996; IE)</i>	<i>Denmark</i>	<i>Danish (reformed orthography) 2000; IE)</i>	<i>Denmark</i>		
9 Vor Fader, du ſom er i himlene! Helliget blive din navn, 10 komme dit rige, ſke din vilje ſom i himlen ſaledes også på jorden; 11 gi os i dag vort daglige brød, og forlad os vor skyld, ſom også vi forlader vore ſkyldnere, 13 og led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde. For dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen.		9 Vôōs Fah, du sôm ár i hemlénē! Hæli'ý bli did nav'n, 10 kômé dii rií, ſge' din viljé sôm i hemlén sôleýs ôsé på jo'ón; 11 ã' ôs i dâ' vôōs davli'i brœð', 12 ò fölâð' ôs vôōs sgy'l, sôm ôsé vi fölâð' ôs vôōs sgylnôò, 13 ò leð' ôs egé en' i frâsdllsé, men fri' ôs fra de ânè. Fô did á Riý ò magdn ô aõn i ehviheð'! Amm.			

<i>Creole, Haitian (CREOL)</i>	<i>Haiti</i>	<i>†Slovincian (c. 1900; IE)</i>	<i>N. Poland</i>	<i>Chichewa (1977; NIGKORD)</i>	<i>Malawi</i>	<i>Spanish (1996; IE)</i>	<i>Spain, Latin America</i>
9 Papa nou, ki nan sièl: ké non ou jouim tout réspè. 10 Ké regn ou vini. Ké volonté ou akonpli sou tè a tankou nan sièl. 11 Ban nou, jodi a, pin chak jou nou. 12 Padonnnou péché nou, tankou nou padonnnou moun ki ofansé nou. 13 Pa minnn nou nan tantasian, min délivré nou an-ba malin an. Paské régn, puisans, avèk la gloua sé pou ou nan tout léténite.		9 Vežča nás, tā-ješ v-niebja, svjácene bájá imja tvaejá, 10 pŕíz kroleſtev tvuejá, tvuejá vñglá sa-fstajá jákø v-niebja tákø ná-zemjí, 11 xléb-nás poſčední deč-nóum jíš, 12 a-větprascá-nóum nás-e-vjina, ják-má větpřscimá násémú vjnevátemú, 13 a-nýevevějá-nás f-počkušené, ála nás-vílbaví vět-fšígvá zlevá. Té-tvojá-jestá mæec, xváglá, počígsnosc věd-vjeká áš-ná-vjek. Aomén.		9 Atate athu a Kumwamba, dzina lanu lilemekezedwe. 10 Ufumu wanu udze. Zimena Inu mufuna, zichtikenso pansi pano monga Kumwamba. 11 Mutipatse lero chakudya chathu cha lero. 12 Mutikhulukire ife machimo athu, monga ifenso takhulukira otichimwira. 13 Ndipo musalole kuti tiyesedwe, koma mutipulumutsa kwa Woipa uja. Pakuti ufumu, mphamvu ndi ulemerero nzanu kwamuyaya. Amen.		9 Padre nuestro que estás en el cielo, santificado sea tu nombre. 10 Venga tu reino. Hágase tu voluntad en la tierra así como se hace en el cielo. 11 Danos hoy el pan que necesitamos. 12 Perdónanos nuestras ofensas como también nosotros perdonamos a quienes nos han ofen- dido. 13 Y no nos expongás a la tentación, sino libráanos del maligno. Porque tuyos es para siempre el reino, el poder y la gloria.	
<i>Croatian (1994; IE)</i>	<i>Croatia</i>	<i>Somali (1979; HAMSEM)</i>	<i>Somalia, Kenya</i>	<i>Chinese¹ (translit.; SINTIB)</i>	<i>China</i>	<i>Sranan (CREOL)</i>	<i>Surinam</i>
9 Oče naš, koji jes i nebesima! Sveti se ime twoje! 10 Dodi kraljevstvo twoje! Budi volja twoja kako na nebu tako i na zemlji! 11 Krub naš svagdanji daj nam danas! 12 I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima svojim! 13 I ned uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla! -		9 Aabbahayaga jannada ku jirow, magacaagu qoduuus ha ahaado. 10 Boqortooyadaadu ha timaado, doonistaada dhulka ha lagu yeelo sida jannada loogu yeelo. 11 Kibis maalin nagu filan, maanta na sii. 12 Oo naga cafi qaamahayaga sidaannu u cafinnay kuwa noo qaamaysan. 13 Oo jirraabadda ha noo kaxayn, laakiin sharka naga du. Waayo, boqortooyada iyo xoogga iyo ammaanta adigaa leh weligaa. Aamiin.		9 zai tian wo deng fu zhe wo deng yuan er ming 10 jian sheng er guo lin ge er zhi yong xing yu di ru yu tian yan. 11 wo deng wang er jin ri yue wo. 12 wo ri yong liang er mian wo zhai, ru wo yi mian fu wo zhai zhe. 13 you bu wo xu xian yu you gan, nai jiu wo yu xiong e. -. ya meng!		9 Wi tata na hemel: joe nen moe de santa. 10 Joe kondre moe kon. Joe wani moe go doro na grontapoe, so leki na hemel. 11 Gi wi tide a nanjan foie wi. 12 Gi wi pardon doe den ogri di wi doe, so leki wi toe egi pardon daen sma di doe wi ogri. 13 No meki wi kon na ini tesí, ma poeroe wi na a ogríwan. Bika a kawnoekondre na foie joe, a tranga nanga glori na foie joe, tego.	
20	77	18	79				

Drebu (Qene Miny, 1890; AUSTAI) New Caledonia (Loyalty Islands)

9 Tretretro i anganyihunieti e kohoti hnengödrai fe Jiniati hmütreba la Atresiwai enëtilai
10 Jiniati e hlepëtapi la baselai a i enëtilai Longëtinejé la hanengé i enëtilai ecelë fewatine axajanët ekohoti hnengödrai
11 Nunue anganyihunieti pli la dral celeti xôtröneti ka ijjii anganyihunie
12 Nuengëtinepi la nojci jifelö i anganyihunieti axajanëti la nöi anganyihunieti hna nne angahaetra pi lo hna jifelö koi anganyihunie
13 The jotrëti sai nyihunieti koweti la itupath Ngo jiniati e jotrëti enëtilai a jepenge nyihunieti pi // Celé ngône la jifelö ke enëtilai la baselai miminëti la men meminëti la lolo epineti Palua. Amen.

Dutch (IE)

Onze vader, die in de hemelen zijt:
Uw naam worde geheilgd.
10 UW koninkrijk kome,
Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzoo ook op de aarde.
Geef ons heden onze dagelijks brood.
12 En vergeef ons tegenoor schuldien, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren.
13 En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den booze. Want Uw is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid.

Netherlands, Belgium

Sardinian (Logudorian dial.; IE)

9 Babbu nostru, qui stas in sos chelos: sanctificadu siat su nomen tou.
10 Benzat a nois su regnu tou. Fiacta siat sa voluntade tua, comente in su chelu asi in su terra.
11 Su pane nostru de ogní die donanostu haë.
12 Et perdónanus sos peccados nostros, comente nos ateros perdonamus sos inimigos nostros.
13 Et ne nos lasses ruere in sa tentatíone, sinò liberanos de male.

Serbo-Croat (1996; IE)

Serbia, Croatia, Bosnia-Herzegovina

9 Oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime twoje;
10 Da dodij carstvo twoje; da bude volja twoja i na zemljji kao na nebu;
11 Hlijeb naš potrebbi daj nam danas;
12 I oprostiam nam dugove naša kao i mi što opráštam
dužnicima svojijem;
13 I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla.
Jer je twoje carstvo, i sila, i slava u vijek. Amen.

73

†Dalmatian (Vegljot dial.; IE)

9 Tuota nuester, che te sante intel sil: sait santificiot el naun to.
10 Vigna el raigno to. Sait fuot la voluntuo toa, coisa in sil, coisa in tiara.
11 Duote costa dai el pun nuester cotidiun.
12 E remetiaj le nuestre debete, coisa nojilti remeti-aima e i nuestri debetuar.
13 E naun ne munur in tentatiaun, mui deliberajne dal mal.

Denmark

†Danish, Old (1470-ies; IE)

9 Wor father ther i hymærigħa ær helligest æt tit naffen,
10 thil komma tit rigħa tyn williæ skal wæræ saa paa iordhen som i hym-melen,
11 Gyff oss i daw worth daulighæ broðð,
12 Óc forlath oss worræ brothaæ sosom wi forlathæ thom ther woss om moth brydhæ,
Och ledh woss ey i frestelsæ,
Men frels wos aff alth onth,
-. Amen.

22

†Slavonic, Old Church (10. c.; IE) Balkan Peninsula

9 Ёже нашъ, ѹже есі на небесехъ.
да стїтса са има твое.
10 да придетъ црквие твое.
да вѣдеть воля Твоѧ ѹкѡ на иси і на землї.
11 ѵѣдѣть нашъ насташтааго д'не' дајќда нашъ днѣс.
12 і сѣлоусты нашъ дѣлгы нашъ: ѹко і мы
отг҃лоштаемъ даљникомъ нашимъ.
13 і не вѣдѣть нашъ въ напастъ.
и избави нашъ отъ непрѣди.
ѹкѡ твое есть црквие. і сила і слава въ вѣкы
вѣкомъ аминъ: +

Russia

†Slavonic, Church (14. c.; IE)

9 ѕе нашъ, ѹже есі на небѣхъ,
да стїтса има твое:
10 да придетъ црквие твое:
да вѣдеть воля Твоѧ ѹкѡ на иси і на землї:
11 ѵѣдѣть нашъ насташтааго д'не' дајќда нашъ днѣс:
12 і ѿѣдѣти нашъ дѣлгы нашъ, ѹкѡ и м' ѿѣдѣти нашъ
далжникомъ нашъ мъ:
13 і не вѣдѣть нашъ въ напастъ,
и избави нашъ отъ непрѣди.
ѹкѡ твое есть црквие. і сила і слава во вѣки.
лміинъ.

75

†Sanskrit (translit.; IE)		India	Efik (1996; NIGKORD)	Nigeria, Cameroon	Romany, Bulgarian ² (translit.; IE)	Bulgaria	English ² (IE)	Commonwealth, USA
9	Bho asmākam svargastha pitah: tava nāma pavitram pūjyatām.		9	Ete nnyin emi odude ke heaven: Yak ikpono enyij Fo,	9	Dáde amaré, kaj isién k'o devlé; te evél svete to anáv.	9	Our father, which art in heaven: hallowed be thy name.
10	Tava rājyamāyātū.		10	Yak Ubz̄o Fo edi;	10	Té avél teré tagaripé.	10	Thy kingdom come.
11	Yathā svarge tathā medinyāmapi tavechhā sidhy- atu.		11	Yak inam uduak Fo; Nte enamde ke heaven, yak inam ke iszn̄ kpasuk ntre;	11	Té evél terí veija sa k'o devlé, kidijá ci k'i phuv.	11	Thy will be done on earth as it is in heaven.
12	Śvastanam bhaksyamadyāsmabhyam dehi.		12	Nō nnyin udia eke ekemde nnyin ke usen mfin;	12	Dí amén avzi sisotó maré.	12	Give us this day our daily bread.
13	Vayañca yathāsmadaparādhiñām kṣamāmahe, tathā tvamasñākamaparādhnām kṣamasva.		13	Nyuñ dahado ke iszn̄ eke ikamade Fi, nte emi nnnyin ikadahadedo inɔ̄ mmɔ̄ emi ekamade nnnyin iszn̄;	13	Ci bašla amengé amară bőrdži, sar amé-da bašlák amară borelünge.	13	And forgive us our debts, as we forgive our debtors.
	Aśmāñcā pariksām mā naya, api-tu durātñata uddhara.		13	Kunyuj uda nnyin usin ke idomo; Edi sio nnyin kē ubok andidiñk.	-	Ci ma ingál amén andé xoxaibé, ami kurtár amén bengestár.		And lead us not into temptation, but deliver us from evil.
	Yato rājyam parākramah pratāpaśca yuge-yuge tavaiva.			-	-			For thine is the kingdom and the power and the glory for ever and ever.
Santali (1961; AUSAS)		India (Bihar)	†English, Old (ca. 1000; IE)		England	Rumanian (1991; IE)		Rumania, Moldova
9	E aleren sermare menam Baba, amak̄ nūtum sonotok̄ma;		9	Fæder ure þū be eart on heofonum: sī þin nama gehālgod;	9	Tatāl nostru care esti în ceruri! Sfîntecască-se Numele Tau;	9	Atavut kilagamitira;
10	amak̄ raj hijuk̄ma;		10	tō-beocene þin rice;	10	vî împărăția Ta;	10	atran kintskinarile;
11	amak̄ mone bare hoyok̄ma, cet'leka sermare onkage otre hō;		11	gewurpe þin willa on eorðan swā swā on heofon- um;	11	făcă-se voia Tă, precum în cer și pe pămînt.	11	angaiokauvin tiktile;
12	aleak̄ jarur jomak̄ teheñ emalem;		12	ürne gedæghwāmlican hlaf syle ūs tō dæg;	12	Pînea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;	12	piskutsin numan kaingane piule kilagamitun;
13	ar aleak̄ dosko ikañatalem, cet'leka ale hō aleak̄ dodoskole ikakat̄ takō;		13	and forgyf ӯs ure gyltas, swā swā wé forgyfað ūrum gyltendum;	13	și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm gresișilor noștri;	13	nekkamtnik erinerpak tsikerku;
	ar bidaute alom aderlea, menkhan barci' khon bañcaolem.			and ne gelæd þū ūs on costnunge, ac álys ūs of yfele.		și nu ne duce în ispită, ci izbăveste-ne de cel rău.		ashilingumtrikido awariskut, whonkutun
	Ente raj ar dare ar thonok̄ jaejug hâbic̄' amak̄ge. Amen.			-		Căci a Tă este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!		pitsarutmündlo pifkasaunata, taugam ashitlramik aviuskut.
Proto-Indo-European (Copenhagen dial., 1997; IE)		S. Russia	Ewe (1996; NIGKORD)		Ghana, Togo, Benin	†Polabian ² ([Mitboff], translit.; IE)		N. Germany
9	*ō̄ p̄ō-ter nos, jos neb̄-esu h̄-esi, h̄-noh̄-m̄n̄ toj̄ iāgiēt̄-ōd̄,		9	Mía Fofo, si le dzifowo!	9	nos fader, tâd̄ě tâj jis vâ tûjém něbišau, sjočt̄ mo vârdot tûj̄ jaíma.	9	Notre père, qui es aux cieux: que ton nom soit sanctifié.
10	h̄-régiom̄ toj̄ ḡ-mt̄d̄,		10	Wò fiadufe navá!	10	tûj̄ rik komâ, tûj̄ vil̄š mo-šâ sňót vâ něbišau kâk vésai sokvoi no zim̄.	10	Que ton règne vienne. Que ta volonté soit faite sur la terre comme au ciel.
11	ult̄'is toj̄ b̄-uñt̄-ōd̄, k̄-eh̄, neb̄-esi teh̄, ḡ-b̄-demk̄-wē.		11	Woawu yo lôlônu le anyigba dzi, sigbe alesi woowna le dzifo ene!	11	nosej daglit̄'a st'aib̄ dij̄-nám dans,	11	Donne-nous aujourd'hui notre pain quotidien.
12	Kesmi nos djeui ñsmeb̄-i diñib̄-oh̄,nah̄-s doh̄, ñsmeb̄-ik̄-wē nos k̄-eh̄, melos tel̄_2 teh̄_1 nos ueik̄-e meltrñs tln̄-mes.		12	Eye natsø miáfe vodadawo ake mi, sigbe alesi miáwo há mietsóna kea amesiwo daa vo dë miá juti la ene!	12	un vîrteđúj-nám nosé grečé, kok moi vitéđújim̄ nosém gresnářum.	12	Et pardonne-nous nos offenses, comme nous par- donnons à ceux qui nous ont offensés.
13	Mék̄-e nos en perh̄_1 pipors, ati nos loigđd̄ luh̄d̄-i.		13	Eye megakplø mí yí dë tetekpo me o; ke dë mi tso vñđito la si me!	13	Ni farförüj-nás vâ farsókó; erlözüj-nás vit tûg šáudág. -. amen.	13	Et ne nous induis point en tentation, mais délivre-nous du mal. Car c'est à toi qu'appartiennent le règne et la puissance et la gloire aux siècles des siècles.
Quechua (QUE)		Peru, Bolivia	Fante (1995; NIGKORD)		Ghana	†Polish, Old (1407; IE)		Poland
9	Yayaku hanaq pachapi kaq, sutiýki yupaychasqa kachun.		9	Hen Egya a ewɔ̄ sor, wo dzin ho ntsew,	9	Otcze nas, yenze yes namebissich, osswinsche fthe ymi,	9	French (IE)
10	Kamachikuq-kayniýki takyachisqa kachun, munayniýki kay pachapi ruwakuchum, Imayan hanaq pachapipas ruwakun hinata.		10	w'ahendzi mbra, wonye wo pe ws asaase do de ñsor.	10	-	France, Canada, etc.	
11	Sapa p unchay mikhunaykuta qowayku.		11	Ma hen hen daa daa edziban nde.	11	bwnicz thwa wola yako namebe tako nazemi,		
12	Huchaykutapas pampachawayku, imaynan ñoqaykupas contraykupi huchallikuqniykuta pampachawayku hinata.		12	Na fa hen akay he, de mbre hen so yedze akyen hekafo.	12	Schlînaschs poffseydnî day nam czys, a odpwsschý nam nasche vîni, yako my opdusca- mî naschschim vinowaczschom,		
13	Amataq wateqasqa kanaykuta munaychu, awspanas saqraramta qespichawayku.		13	Na mima mifia hen nnko nsöhwe mu, na yi hen fi sbon no mu.	13	ne voczy nas napokwssene, alle sbawy nas odeslego. -. Amen.		
	Qanpan kamachikuq-kaypas, atiypas, wiñaypaqm̄ yupaychasqa kanki.			-				
Frisian, Eastern (1964; IE)		NW. Germany (Saterland)	Frisian, Eastern (1964; IE)		N. Germany	Frisian, Eastern (1964; IE)		NW. Germany (Saterland)
9	Us Foar deer du bâst in 'n Heemel, gehiliiged wâide din Noome.		9	Un ferreek us use Scheelden, soos as wi doo ferreeke doo sik jun us ferfaild hääbe.	9	Un ferreek us use Scheelden, soos as wi doo ferreeke doo sik jun us ferfaild hääbe.		
10	Tou us kuume dien Rik.		10	Din Wille schâl befolgued wâide, as in 'n Heemel, sook uk ap de Waareld	10	Tou us kuume dien Rik.		
11	-		11	-	11	-		
12	Un ferreek us use Scheelden, soos as wi doo ferreeke doo sik jun us ferfaild hääbe.		12	Un ferreek us use Scheelden, soos as wi doo ferreeke doo sik jun us ferfaild hääbe.	12	Un ferreek us use Scheelden, soos as wi doo ferreeke doo sik jun us ferfaild hääbe.		
13	Un brang us nit in Fersäikenge, un befrâi us fon dât Eueul, Amen.		13	Un brang us nit in Fersäikenge, un befrâi us fon dât Eueul, Amen.	13	Un brang us nit in Fersäikenge, un befrâi us fon dât Eueul, Amen.		

Esperanto (1988; ARTIF)

- 9 Patro nia, kiu estas en la ĉielo,
Via nomo estu sanktigita.
- 10 Venu Via regno,
plenumiĝu Via volo, kiel en la ĉielo, tiel ankaŭ
sur la tero.
- 11 Nian panon ĉiutagan donu al ni hodiaŭ.
- 12 Kaj pardonu al ni niajn ŝuldojn, kiel ankaŭ ni par-
donas al niaj ŝuldantoj.
- 13 Kaj ne konduku nin en tenton,
sed liberigu nin de la malbono.
-

Estonian (1990; URAL)

Estonia

- 9 Meie Isa, kes Sa oled taevas!
Pühitsetud saagu Sinu nimi,
tulgu Sinu riik,
sündigi Sinu tahtmine ka maal peal nii nagu
taevas.
- 10 Meie igapäevast leiba anna meile täna
ja anna meile andeks meie völad, nagu meiegi
anname andeks oma võlglastele.
- 11 Ja ära lase meid sattuda kiùsatusse,
vaid päästa meid ära kurjast!
sest Sinu päralt on riik ja vägi ja kirkus igavesti.
Aamen.

28

Rhaeto-Romance (Sursilvan dial.; IE) Switzerland

- 9 Bab nos, ti che eis in tschiel:
sogns vegni fatgs tiu num.
- 10 Tiu reginavel vegni neutier.
Tia veglia daventi sin tiara sco en tschiel.
- 11 Nies paun de mintga gi dai a nus oz.
- 12 E perduna a nus nos pucaus, sco era nus per-
dunein a nos culponts.
- 13 E meina nus buc en empruamant,
mo spendra nus dal mal.
Pertgei tes ein il reginavel e la pussonza e la
giergia a semper.

Romanian, Bulgarian¹ (1995; IE)

Bulgaria

- 9 Баба амаро, Ковато сиян ко дел,
те авел свето Торо алав;
- 10 те авел торо тхагарине,
те авел Тери воля, карто кхо дел ачука /гаял/ тай
ки пхув;
- 11 Де амен авднес сескутно дис маро;
- 12 Тай простишне амаре бешеха, карто аме простишнас
аме колато иси те ден амек;
- 13 Тай ма до мук амен те перас безехенде,
тай ко бенг
соксете о тхагарине си Торо, тай о зуралине, тай
о барипе /слава/ жи ко векоя. Амин.

69

*†English, Middle (Wycliff end of 14. c.; IE)
England*

- 9 Oure fadir þat art in heuenes,
halwid be þi name;
- 10 Be þi reume or kyngdom come to þe.
Be þi wille doin in herbe as it is doun in heuene.
- 11 Zeue to vs to-day oure eche dayes bred.
- 12 And forgeue to vs our dettis, þat is oure synnys,
as we forgeuen to oure dettouris, þat is to men
þat has synned in vs.
- 13 And lede vs not in-to temptation,
but deluyere vs from euyl.
-

English¹ (1611; IE)

England

- 9 Our father which art in heauen,
hallowed be thy name.
- 10 Thy kyngdom come.
Thy will be done in earth as it is in heauen.
- 11 Giue vs this day our daily bread.
- 12 And forgiue vs our debts, as we forgiue our
debtors.
- 13 And lead vs not into temptation,
but deliuere vs from euill.
-

26

Russian (1995; IE)

former USSR

- 9 Отче наш, сущий на небесах!
да святится имя Твое;
- 10 Да придет Царствие Твое;
да будет воля Твоя и на земле, как на небе;
- 11 Хлеб наш насущный дай нам на сей день;
- 12 И прости нам долги наши, как и мы прощаем
должникам нашим;
- 13 И не введи нас в искушение,
но избавь нас от лукавого;
ибо Твое есть Царство и сила и слава во веки.
Аминь.

71

Frisian, Northern (Mooring dial.; IE) NW. Germany

- 9 Üüsien täate önj e hamel:
hili hülen wārd dan noome.
- 10 Din rik kam.
Dan wale rádj as önj e hamel sō ok aw e jard.
Jeww üs diling üüs däilik brüdj.
- 11 An ferjeew üüs shälj, sō as ok we da ferjeewe,
wat üüs shälj san.
- 12 Fäär üs aï in önj fersäking,
naan, friliis üs fon et hiinjs.
Dan din as et rik an e mäght an e härlikhäid önj
eewihäid.

Frisian, Western (IE) Netherlands (Friesland)

- 9 Us heit, dy't yn de himelen binne:
jins namme wurde hillige.
- 10 Jins keninkryk homme.
Jins wollen barre allyk yn'e himel, sa ek op ierde.
Jow ús hjoed ús deistich brea.
- 11 En forjow ús úskulden, allyk ek wy forjowe ús
skuldners.
- 12 En lied ús net yn forsiking,
mar forlos ús fan'ke wkeade.
Hwant Jowes is it keninkryk en de kréft en de
hearlkhheit oant yn ivichiteit.

†Polabian¹ (Hennig; IE)

N. Germany

- 9 Nôße Wader, ta toy giß wa Nebisgáy,
Sjunga woarda tûgí Geima,
- 10 tia rîk komma,
tia Willia schinyôt, kok wa Nebisgáy, tôk kak no
Sime,
- 11 Nôßi wißedanneisna Stgeiba doy-nám dâns,
- 12 un wittedoy nâm nôße Ggrêch, kak moy witte-
doyime nôßem Grêsmariim,
- 13 Ni bringoy nôs ka Warfikónye,
tay lôfoý nôs wit wißókak Chaudak.
-. Amen.

65

†Polabian¹ (Hennig), translit.; IE)

N. Germany

- 9 nos fader, tâj jis vâ něbišai,
sjotâ vârdâ tûjí jaímâ.
- 10 tûjâ rîk komâ,
tûjâ vil'â šínot, kok vâ něbišai, tok kâk no zimê.
- 11 nosej věsčdanesnâ st'âibé doj-nám dans,
- 12 un vitédoj-nám nos grex, kâk moi vitédojímé
nosčem gresnárüm.
- 13 ni brind'oy nos kâ farsúkońč,
tâj lôzój nos vit vésokág xaudâg.
-. amen.

Faroese (1937; IE)

Faroe Islands

- 9 Faðir vár, tú sum ert í himlunum!
Heilagt verði navn tit;
- 10 komi ríki tit;
- 11 verði vilji tú sum í himli so á jorð;
- 12 gev okkum í dag okkara dagliga breyð;
- 13 og fyrigev okkum skuldir okkara, so sum vit
fyrigeva skuldarum okkara;
og leið okkum ikki í freistingar
men frels okkum frá illa.
-

26

Polish (1996; IE)

Poland

- 9 Ojcie nasz, któryś jest w niebie,
Świeć się imię twoje,
- 10 Przyjdź Królestwo twoje,
Bądź wola twoja, jak w niebie, tak i na ziemi.
- 11 Chleb naszego powszedniego daj nam dzisiaj,
naszym winowajcom;
- 12 I odpuść nam nasze winy, jak i my odpuszczamy
naszym winowajcom;
- 13 I nie wódź nas na pokuszenie,
ale nas zbaw od złego;
Albowiem twoje jest Królestwo i moc, i chwała na
wiek wieków. Amen.

Portuguese (1979; IE)

Portugal, Brazil

- 9 Pai nosso, que estás nos céus,
santificado seja o teu nome;
- 10 Venha o teu reino,
seja feita a tua vontade, assim na terra como no
céu;
- 11 O Pão nosso de cada dia nos dá hoje;
- 12 E perdoa-nos as nossas dívidas, assim como nós
perdoamos aos nossos devedores;
- 13 E não nos induzas à tentação;
mas livra-nos do mal;
porque tu é o reino, e o poder, e a glória, para
sempre. Amen.

Finnish (URAL)

Finland

- 9 Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
- 10 Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtuoon sinun tahtosi myös maan päällä niin
kuin taivaassa.
- 11 Anna meille tämä pääväinä meidän jokapäiväinen
leipämme.
- 12 Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin
kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka
ovat meitä vastaan rikkoneet.
- 13 Äläkä saatä meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia
iankaikisesti. Amen.

30

32

65

67

<i>Pashto (translit.; IE)</i>	<i>Afghanistan</i>	<i>Ga (1996; NiGKORD)</i>	<i>Ghana</i>	<i>Ossete (translit.; IE)</i>	<i>Georgia, Russia (Caucasus)</i>	<i>German, New Higb (1937; IE)</i>	<i>Germany, Austria</i>
9 Ay jmuğ plārā, če pas āsmān kče ye, stā num de pāk wi. 10 Stā bācalā de rāši. Stā irāda, lška če pa āsmān kče pura kegi, pa dunyā kče de hēm hase ši. 11 Nānanay rozi nān muğ la rā kfe. 12 Aw muğ ta gunāwe wsaxxē, lška če muğ hayuy baxxeli di če muğ ta gunigār wi. 13 Aw azmoyxāt ta mo ma bāyē, magar la bado na mo wsātē. Jška če stā di bāčahī aw wak aw jalāl tōl tar tsā.		9 Wotše ní yo ñwei, ogbei le he atše; 10 omantselyeli le aba; afe noni osumoq ye ſikpoñ le no, take afeo ye ñwei le; 11 hawg̊ imene wodā-nmā; 12 ní oké wonyödsi le akewo, tamo boni wo hū woke-keo mei ní hiewo nyödsi le; 13 ni okéwo akaya kā le mli, ši dšiemowō kę-dše efōn le mli; ší onō dši mahtseveli le ke hewale le ke anumnyam le ke-yašio nāno. Amen.		9 Max fyđ, kacý dæ ærvty midæg: syðdaęg üæd dæ nom. 10 Ärcəvæd dæ patcaxad. Dæ bar üæd arvy künd u, zæxxyl dær aftæ. 11 Næ dzul nyn onynan radt mæxæn abon. Aemæ nyn nyppar næ xæsta, mæx næ xæsdžyntæn künd barem, aftæ. 12 Ämæ næma bakan fydevzaraeny, felæ næ fervezynken fydblyzæj. Cæmæjdæridtæt dæu u patcaxed æmæ tyx æmæ kad mykkagmæ.			
<i>Persian, Modern (translit.; IE)</i>	<i>Iran</i>	<i>Gaelic (IE)</i>	<i>Scotland</i>	<i>†Pali (translit.; IE)</i>	<i>SE. Asia</i>	<i>German, Swiss (Zurich dial.; IE)</i>	<i>Switzerland</i>
9 Ei pedar-e-mā, ke dar āsmān ast: nām-e-to moghaddas bād. 10 Malakút-e-to beayād. Erādat-e-to chonān dar āsmān ast bar zamīn nāfaz bād. 11 Nān-e-rūzine-ye-mārā dar in rūz be-mā bebakhsh. 12 Vā ān chonān ke gharzdārān-e-khodrā mibakhshim, gharzhā-ye-mārā bemā bebakhsh. 13 Va mārā dar ma'raz-e-āzmāyesh nayāvar, balke az sharif khalāsi deh. Zīra ke molk va ghodrat va jalāl tā abad az ān-e- tošt.		9 Ar n-Athair a tha air nēamh: gu naomhaichear d'ainm. 10 Thigeadh do rioghachd. Deanar do thoil air an talamh mar a nithear air nēamh. 11 Tabhair dhuinn an diugh ar n-an ran lathail. 12 Agus maith dhuinn ar fiachan, amhul mar a mhaiteas sinne d'ar luchd-fiach. 13 Agus na leig'am buaireadh sinn, ach saor sinn o olc. Oir is leatasa an rioghachd agus an cumhachd agus a'ghlòir gu siorruidh.		9 Saggatha no pitā: tava nāmo pavitto hotu. 10 Tava rajjamāgacchatu. Yathā sagge tathā pathaviyātā taveccā kariyyātu. 11 No denikāhāram aija no dehi. 12 Ināyikānam no yathā khamāna, tathā no inām khama. 13 Amhe parakkhañ mā nehi, amhe ādinavā mocehi. Kim rajjañ ca parakkhañ ca mahimañ ca sadā tav'eva.		9 Öise Vatter i de Himmel! Häilig ghalte soll er wēerde, diin Name. 10 Cho imes es, diis Rīch. Gschee soll er, diin Wile, wie im Himmel soof der Eèrde. 11 Öises Broot, wo mer jede Taag bruuched, gib s öis hütt. 12 Und vergib is öisi Schuld, wie au miir öisne Schuldner vergänd. 13 Und fuer is nöd i böosi Prüeffige, näi, rett is vor em Bööse. -	
64		33		62		35	
<i>Norwegian (Nynorsk; IE)</i>	<i>Norway</i>	<i>†Greek, Ancient (1. c.; IE)</i>	<i>Ancient Greece</i>	<i>Nepali (translit.; IE)</i>	<i>Nepal</i>	<i>Hebrew, Modern (HAMSEM)</i>	<i>Israel</i>
9 Fader vår, du som er i himmelen: la namnet ditt helgst. 10 Lat riket ditt koma. Lat viljen din råda på jordi so som i himmelen. 11 Gjev oss i dag vart daglege brod. 12 Og forlat oss vor skuld, som me og forlet våre skuldmenn. 13 Og for oss ikkje ut i freistaing, men frels oss frå det vonde. For riket er ditt og makti og æra i all æva.		9 Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· Ἄγιασθω τὸ ὄνομα σου· 10 ἐλθότω ἡ βασιλεία σου· γεννθήτω τὸ θέλημα σου, ὃς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ ^{τῆς} 11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν στήμερον· 12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὅφελά ματα ἡμῶν, ὃς καὶ ἡμεῖς ἀφίκαμεν τοὺς ὄφελέτας ἡμῶν· 13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἄλλα δύσας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, ὅτι σού ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰώνας. ἀμήν.		9 He hāmrā svargavāsi pitā: timro nāt pavitra bhaniera sammānya hos. 10 Timro rājya äos. Svargamā bhaejhāi ya prithivimā timro icchā sid- dha hos. 11 Ājakā dīn hāmrō däinik āhār hāmlāi deū. 12 Tāthā hāmrā sārā aparādh kṣamā gara, jasari hāmlē panī apñhā aparādhīharulāi kṣamā garekā chāu. 13 Hāmrō parikṣā maleū, tar kubhalodekhi hāmrō uddhār gara. Kinabhane rājya timro ho, parākram timro äu mahimā timro ho sadākā niimti.		9 אָבִינוּ שָׁבָטֶינוּ לְךָ נָתַן כְּבָדָלְךָ תְּבוֹא שְׂשָׂרֵךְ גָּדוֹלָךְ 10 בְּרוּגָנָה כְּבָדָלְךָ כְּבָדָלְךָ 11 אֲמַתְּךָ 12 וְלֹא תַּעֲשֶׂה כְּמָנוּחָיִם גַּם אֲנָחָנוּ 13 כִּי אָמַתְּךָ נְגַנְּךָ אָלְכִיְּךָ -	
<i>†Old Prussian (1461; IE)</i>	<i>E. Prussia</i>	<i>Greek, Modern (IE)</i>	<i>Greece, Cyprus</i>	<i>†Norn, Orkney (IE)</i>	<i>Orkney Islands</i>	<i>Hindi (1983, translit.; IE)</i>	<i>India</i>
9 Tāwa Noúson kas tu essei Endangon. Swintints wirst twais Emnes. 10 Perēti twais Rjika. Twais Quāits Audāsin / kāgi Endangon tijt dēigi nos mien. 11 Nouson deineninn geitien dais noūmans schan deinan. 12 Bhe etwerpeis noūmas nousons aūschautins / keimes etwērpimai noūsons auschautenikamans. 13 Bhe ne weddeis mans em perbandāsnan. Schlāit isrankeis mans / esse wissan wargin.		9 Πατέρα μας, που είσαι στον ουρανός: ας αγιαστεί τ' ὄνομά σου. 10 Ας ἐθερῇ η βασιλεία σου. Ας γίνει το θέλημά σου, όπως στον ουρανό ἐτοι καὶ στη γη. 11 Το ψωμί μας τα καθημερινό δώσε μας σήμερα. 12 Και συχώρεσθε μας τα χρέη μας, ὅπως κ' εμείς συχωρούμε τους χρεωριέλετες μας. 13 Και μας φέρετε στη πειρασμό ^{αλλά λεντέρωσθε μας από τον πονηρό.} Γιατί δική σου είναι η βασιλεία και η δύναμη και η δόξα στους οιώνες.		9 Fa vor i ir i chimeri: helleut ir i nam thite. 10 Gilla cosdum thite cumma. Veya thine mota vara gort o yurn sinna gort i chimeri. 11 Ga vus da on da dalight brow vora. 12 Firgive vus sinna vora sin vee firgive sindara mutha vus. 13 Lyv vus ye i temptation, min delivra vus fro olt ilt. -		9 He hamāre pitā, tū jo svarga mē hai; terā nāma pavitra mānā jāc; 10 terā rājya äe; teri icchā jaisi svarga mē pūri hoti hai, vaise prthvī para bhī ho; 11 hamārī dīna bhara kī roṭi āja hamē de; 12 aura jīsa prakāra hama me apare aparādhīyo ko kṣamā kara. 13 Aura hamē parikṣā mē na lā, parantu burā se bacā; kyōki rājya aura parākrama aura mahimā sadā tere hī hai.	
60		37		58		39	

- 9 Itħu wiħu īuri igħur; Riiħta riaku rithera rirotio; Uħθamaki waku niħiuk; reke wendu waku wiċċaq għo għukkha th̸i o ta īuria wiċċaq għo kien.
- 11 Tħuee umiħihi irio ciittu cia għutu uġġigana, na tħuohere maha fit-tin maitu, o ta īuria itħu tuħoġiha arja matiħiġaq.
- 12 Na ndukarek tħixxew mageriżi, na tħuħonokkie kuuma ürruġi. Ni unctioni nħażżeen, o na hinxha, o na kūgoċċo tene na tene, Amen.

- 9 atta unsar þu in himinam, weinhni namo þejn. qimaj i piudinassus þejns. wairbar wilja þejns, swe in himina jah ana airbaj. halif unsarana pana sinteinan gif uns himma daga. jah aflet uns patej skulans sijaġa, swaswe jah weis afletna baim skulam unsarain. jah ni briggas uns in fraistubnjai, ak lausei uns af jaġġa ubilin; unte þejna ist piudangardi jah mahts jah wulpus in aiwins. amen.

- 9 Fadar ūsa firħo barno, thū bist an them hōħon himla rikea, geuwiħid sī thin namo uuordo gehuu ilico.
- 10 Cuma thūn craftag riki. UUerda thinn uilleo oħbar thesa uuerold alla, sō sama an erdo, sō tha' uppe ist an them hōħon himla rikea.
- 11 Gef ūs dago gehuwilikes rād, drohtin the gōdo, thina hēlga helpa,
- 12 endi alāt ūs, hebenes uuard, mangorō mēnscul-dio, al sō uee dōrum mannum dōan.
- 13 Ne lāt ūs farldean lēda uwiħi sō forð an iro uilleon, sō uui uwiħi sind, ac helpi uwiħar allun ubilin dādiun.

- 9 He āmbhamānañku svargasha pītā: tumħba nāma pabitra bali manyā heu.
- 10 Tumbħara rājya āsu. Yeparri svargare separi prithibire tumħbara icċħā saphħa heu.
- 11 Āji āmbhamānañku prayojanja āħara dia.
- 12 Ambhemaneceyepari āpana āpana apārādħim āmbhamānañka aparādha sabu kṣamā kara.
- 13 Parikṣare āmbhamānañku āna nāhi, matra mandaru raksā kara. Yenu rājya, parakrama o gaurava yuge yuge tumħbara.

- 9 Mamao ēveno, romeli xar cat'a-śina, cmida iqavv saxeli šeni.
- 10 movedin supħeva šeni, iqavv neħħa šeni, vit'arċa cat'a-śina, egret'ca k'ueqanasa-zeda;
- 11 pur čenien arsobisa momec čenien dyes da momiteven čien t'ananadebn ċieni viċċarfa
- 12 čien miuteveb ċtanamdebt'a mat' ċuen ta' da nu semik' uaneb čien gansacdelsa, aramed mixxnen čien boro-tisagan.
-

- 9 Hē sađe pitā, jihħra surg vic hai: terā nān pavittar mannyā jāve.
- 10 Tera rāj āve. Teri marjji jihħi surg vic tħi dharti utte bī pūri kūti jāve.
- 11 Sädi gujar jogi rojī aj sānūn dih.
- 12 Ate sađe karj sānūn māpħ kar, jiveen asan bi āpne karjājān nūn māpħ kīta hai.
- 13 Ate sānūn partāve vic nā lyā, sagon dušt ton bacā. Kyonki rāj at āte bal āte partāp terā sadā hai.

- 9 Fater unser, thū thār bist in himile, sī ghielegħot thinn namo, queme thinn rihħi, sī thin uillo, sō her in himile ist, sō sī her in erdu,
- 10 unsar brōt tagħaliħha gib uns hiutu, inti furlaż uns unsara sculdi, sō uuir furläzemēs unsarēn sculdigōn,
- 11 inti ni gileitēst unsih in costunga, użouħi arlōsi unsih fon ubile.
-

- 9 Nos tata, cu ta na cielo; cu bo nomber ta santificado.
- 10 Cu bo reina bini. Cu bo voluntad ta cumpli, ariba tera, asina cu na cielo.
- 11 Duna nus ave nos pam di cada dia.
- 12 Pordona nos nos debe, asina cu nos ta pordona nan debe na nos debedor nan.
- 13 I no pone nos den tentacion, ma libra nos di malo. Posoba di bo ta reina i poder i gloria pa siemer.

- 9 Mi Atvánk, aki a mennyekben vagy, szenteltekk meg a te neved; jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, amint a mennyben úgy a földön is.
- 11 Mindennapi kenyérunket add meg nekünk ma.
- 12 És bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is meg-bocsátunk az ellenük vétkezőknek;
- 13 És ne vígy minket kísértésbe, de szabadítás meg a gonosztól.

- 9 Paire nostru che si' ünt'u celu sice sanctificau u to' nume
- 10 che u to' regnu arrive sciū de nui che ün celu cume ün terra, sice fà a to' vuruntà
- 11 Dane anchoei cuma tuti i giurni u nostro pan, perduna i nostri pecāi cuma perdunamu ün acheli che n'an fau de mā
- 13 nun ne lascià piyà d'a tentaçun e libérane d'u mā

- 9 Aataartup qilammusutit! Aqqit illernarsili;
- 10 naalagaaffit tikiulli; peqqusat Qiłammusut nunamissaaq pili; inuitissatsinnik ullumi tunisigut;
- 11 akiutsukkatsinillu isumakkeerfigitigut, soorlu uaguttaaq akitisortivat isumakkeerfigigivut; ussernartumullu piśinnata;
- 12 ajortumilli annaatsigut; Naalagaaffik pissaanerlu naalannassuserlu illit pigigkkit naassaangitsumik! Amen.

- 9 Fy vor o er i chimieri: halugħi varu nam dit.
- 10 La konungdum din cumma. La vill din vera guerde i vrildin sin da er i chimieri.
- 11 Gav us dagħi u dagloċċi brau.
- 12 Forgive sindr wāra sin vi forgiva gem ao sinda gainst wus.
- 13 Lia wus ikkè o vera tempa, but delivra wus from addlu idlu. For do i ir konungdum u puri u glori.

- 9 Faðir Vor, sá bú ert á himnum. Helgisti nafn þitt.
- 10 Til komi þitt ríki. Verði þinn vilji, svo á jorðu sem á himni. Geff oss í dag vort dagligt brauð.
- 11 Og fyrlát oss vorar skuldir, svo sem vér fyrlá-tum vorum skuldu-nautum.
- 12 Og inn leið oss egi í freistini. Heldr frēlsa þú oss aff illu:
- 13 Og viat þitt er ríkit, mátr og dýr um aldir alda.

- 9 Papa bilong mipela, yu i stap long heven: nem bilong yu i mas i stap holii.
- 10 Kingdom bilong yu i kam. Laik bilong yu ol i bihañim long heven, olsem ol i mas bihañim long graun tu.
- 11 Kaikai bilong mipela inap long de nau yu givim mipela.
- 12 Na yu lusim sin bilong mipela, olsem mipela tu i lusim pinis rong bilong ol i mekim long mipela.
- 13 Na yu no bringim mipela long samting bilong trauiim mipela, tasol tekewe mipela long samting nogut. Kingdom na strong na glori bilong yu tasol oltaim oltaim.

- 9 O akāśamānā amārā bāpā: tāruṇ nāma pavitra nañāo.
- 10 Tāruṇ rājya avo. Jema akāśamānā tema pṛthvi para tāri icchā puri thāo.
- 11 Divasani amāri roṭali aja amane āpā.
- 12 Ane jema ame amārā riñjone māphā karyā che tema tun amārān riñjo amane māphā kara.
- 13 Ane amane parikṣaṇamān na láva, pana bhundāthi amāro chutako kara. Kemeke rājya tathā parakrama tathā mahimā sarvakāla sudhi tārān che.

- 9 Fader vår, du som er i himmelen: helligeit vorde ditt navn.
- 10 Komme ditt rike. Skje din vilje, som i himmelen, så og på jorden.
- 11 Gi oss idag vårt daglige brod.
- 12 Og forlat oss vor skyld, som og vi forlater våre skyldnere.
- 13 Og led oss ikke inn i fristelse, men fri oss fra det onde. For ditt er riket og makten og æren i evighet.

Mingrelian (*KART*)

Georgia

9 Muma čk'ini, name rek'ə ži cas!
cimide ordas saxeli sk'ani,
10 k'əmort'as map'obak'ə sk'ank'ə,
ordas neba sk'ani, mučot'ā casəni, et'eši k'iua-
nas.
11 k'obali čk'ini osk'ifladari k'omuci čk'ə amudya
do k'əmanatii čk'ini valep' i t'esi, mučot'ā čk'ı
vapatient' čk'ini movaleep's
12 do nu mišam'onank' čk'ı gansacdelišo,
do gisamirsxi čk'ı borotiše.
-.

Icelandic (1981; IE)

Iceland

9 Faðir vor, þú sem ert á himnum.
Helgist þitt nafn,
10 til komi þitt ríki.
verði þinn vilji, svo á jörðum sem á himni.
11 Gef oss í dag vort daglegt brauð.
Fyrirgef oss vorar skuldir, svo sem vér og fyrirge-
fum vorum skuldunautum.
12 Og eigi leið þú oss í freistni,
heldu frelsa oss frá illu.
Pví að þitt er ríkið, mátturin og dýrðin að eilífu,
amen.

Maltese (*HAMSEM*)

Malta

9 Missiera li inti fis-smewwiet:
jítqaddes ismek.
10 Tígi saltmatek.
Ikun li trid int, kif fis-sema, hekkda fl-art.
11 Hobzna ta'kull jum aghтиna illum.
12 U aħfrilna dhubietna kif naħfri lil min hu hati
ghalina.
13 U la ddahħħalnix fit-tiġrib,
iżże다 ħelisna minn kull deni.
-

Italian (1990; IE)

Italy

9 Padre nostro che sei nei cieli,
sia santificato il tuo nome;
10 venga il tuo regno;
sia fatta la tua volontà anche in terra com'è fatta
nel cielo.
11 Dacci oggi il nostro pane quotidiano;
12 e rimetti i nostri debiti come anche noi li abbi-
amo rimessi ai nostri debitori;
13 e non ci esporre alla tentazione,
ma liberaci dal maligno,
poiché a te appartengono il regno, la potenza e la
gloria, in sempiterno, Amen.

†Moldavian, Old (1593; IE)

Moldova

9 Parintele nostru ce iesti in cerin
swincaske-se numele teu;
se vîc inpericia ta,
se fi voia ta, komu ie in ceru assa ssi pre pem-
intu.
11 Penia noastre secioase de noai astedei.
12 Ssi iartu noae detoriile noastre, cum ssi noi lesem
detornicitor nosstri.
13 Ssi nu aduceze pre noi in ispite
ce no mentuiaste de sitlanul.
Ke ie a ta inpericia ssi putara ssi cinstia in neczij
nector, Amen.

Igbo (1994; NIGKORD)

Nigeria

9 Nna-ayi Nke bi n'elu-igwe,
Ka edo aha-Gi nso.
10 Ka ala-eze-Gi bia.
Ka eme ibi I nácho, dika esi eme ya n'elu n'uwa.
11 Nye ayi nri ta nke gézuru ayi n'ubochi ta.
12 Bágħara kwa ayi ngwo.
13 Ewebála ayi nime őnwunwa,
kama doputa ayi n'aka ajo onye ahu.
-

†Manx (IE)

Isle of Man

9 Ayr ain, †ayns niau:
casherrick dy row dty ennym.
10 Dy jíg dty reeriaught.
Dty aigney dy row jeant er y thalloo, myr te ayns
niau.
11 Cur dooin nyn arran jiu as gagh laa.
12 As leih dooin nyn loghtyn, myr ta shin leih
dauesyn ta jaanno loghtyn nyn'oī.
13 As ny leéid shin ayns miolagh,
agh livrey shin veih olk.
San lhiat's y reeriaught as y phooar as y ghloyr son
dy bragh as dy bragh.

Japanese (translit.; JAP)

Japan

9 Ame ni o-ide ni naru watashitachi no chichi yo,
mina ga hijiri to saremasu yō ni.
10 Mikuni ga kimasu yō ni.
Mimune ga ame ní okonawareru yō ni chi ní mo
okonawaremasu yō ni.
11 Watashitachi no nichinichi no kate o kyō mo o-
atae kudasai.
12 Watashitachi ga oime o motsu hito o yurusu yō
ni, watashitachi no oime o o-yurushi kudasai.
13 Watashitachi o kokoromi ni awasezu,
aku kara o-sukui kudasai.
-. Amen.

Luo (1977; NILSAH)

Kenya

9 Wuona manie polo,
nyingi mondo omi luor.
10 Lochni obi,
kendo dwaroni mondo otimre e piny kaka timore
e polo.
11 Miwa chiemo moromowa kawuono,
bende wenwae richowa, kaka waweyo ni joma
timonwua marach.
13 Kik iwe wadonj e tem,
to reswa e richo,
nimar loch gi teko kod duong' gin magi nyaka
chieng'. Amin.

Kasubian (IE)

N. Poland

9 Wójcze nasz, cteri jes v njebjescie:
svięte se jimje twójce.
10 Przindze krolestwo twójce.
Bedze wólo twójce, jak w njebje tak na zemji.
11 Chleba naszeho powszednego daj nom dzis.
12 A wódpuścze nom nasze vjine, jak e me
wódpuśczone naszim vjinovajcom.
13 A njewódzce nas na pokuszenje,
ale nas zbabví wóde złeho.
-

Lingala (1996; NIGKORD)

Congo (*Kinsbasa*)

9 Tata na biso oyo ajali na Likolo,
Nokombe na yo ejalu mosanto,
10 Tika Bonkoni na yo eya,
tika mokano na yo esalamá na nse pelamoko na
Likolo.
11 Pesa biso lelo bilei na biso na mokoko na mokoko.
12 Limbisa biso nyongo na biso pelamoko biso
tokolimbisa bango na nyongo na biso.
13 Mpe kendisa biso na komekama te,
kasi bikisa biso na mabe.
-

Konkani (IE)

India (Goa)

9 Amchea bapa, tum sorgar assai:
tujem naum vodd zaum.
10 Tujem raj amcam eum.
Tuji khoxi, zoxi sorgar zata, toxem sounshant
zaum.
11 Amcho dispetto giraz aiz amcam di.
12 Anim amchim patcam bogos, zocem amim amch-
er chuelelean bogisitaum.
13 Anim amcam tainent poddunc dium naca
punn amcher sorvoi vaitt vign eta itlein niver.
-

Macedonian (1991; IE)

Macedonia

9 Oče napi, Koј си на небесата,
да се свети името Твоје;
10 да дојде царството Твоје;
да биде војната твоя, како на небото, така и на
земјата;
11 лебот напи насушен дај ни го денес;
и прости ни ги долговите наши, како што им ги
пропитавме и ние на напите должници;
13 и не нё воведи во искушение,
но избави нё от лукавиот,
зашто Твоје е царството, и силата, и славата во
сите векови. Амин!

Kikongo (1996; NIGKORD) Congo (*Kinsbasa*), Congo (*Brazzaville*), Angola

9 Tat'eto diena mu mazulu,
bika nkumbu aku yazituswa;
10 bika kimfumu ikaku kiza;
bika luzolo luaku luavangama va ntoto mpe
bonso mu zulu;
11 dia kwetlo kwalumbu ka lumbu utuvana lumbu ki;
12 utuyambudila mfuka zeto, bonso beto mpe
tuavambudili batuavandi mfuka;
13 kututualani mu mpukumunu ko,
kansi ututatina mu nkwa mbi.
-

Lituanian, Old (1547; IE)

Lithuania

9 Tewe muſu kuris eſſi danguju.
Schękiej wardas tawa.
10 Ateik karalite tawa.
Buki tawa walia kaip dagui taip ir ſiemeie.
11 Dona muſu wyſſudienu dodu mumus nu.
12 Ir atleid munus muſu kaltibes, kaip mes atleidin
muſu kaltimus.
13 Newed muſ ingi pagundima.
Bet gielbek muſ nogi wyſja pikta.
-. Amen.

Krio (CREOL)

Sierra Leone

9 Wi dadi we de na èvin:
mek wi nò tek yu nem ple.
10 Mek yu kingdon kam.
Mek yu wod pas na dis wòl lèk au i de pas na
èvin.
11 Gi wi wetin fo it tide.
12 Èn nò fala we wèn wi ambòg yu lèk au wisef nò
fo fala dèn wan we ambòg wi.
13 Èn nò mèk wi go da sai we wi go fil fo du bad,
èn pul wi kòmòt na bad rod.
Na yu na king, na yu gët pawa èn prez tete dis
wòl dòn.

- 9 Kwandanyo ne mi kipsengwet,
Ingotilili' kaineng'ung'.
10 Ingonyo bounateng'ung'.
Ingoyaak eng' ng'ony mageng'ung', ko u ye
kiyaya eng' kipsengwet.
11 Konech rani amitwigokiyok che bo ra.
12 Ak inyoiyeweh kaal elutikyok, ko u ye kinyochini
kaat che lelwech.
13 Amemutech ole mi yomset,
ago soruech eng' ne ya.
Amu neg'ung' bounatet, ak kamuktaet, ak toror-
natet, agoi koigeny. Amen.

Kashmiri (translit.; IE) India (Jammu & Kashmir)

- 9 Ai sāni māli yusasmānas p'ath chu:
cōn nāv sapanin pākh.
Cān' pātshāhath yīyin.
Cān' marzi yīthāpēth asmānas p'ath chi zamānas
p'ath ti sapanin.
11 Sān' dōhac tsot bhaks az asi.
12 Tā sān' karz arasi muāf yuth əs' ti panən'an
karzdāran chi muāf karān.
13 Ta asi ma an āzmāisi andar,
baliki badas niāq rach.
Tik'āzi pātshāhath tā kudrath tā jalāl chu hamēsā
cōn.

Kurdish (Sulaymaniya dial., translit.; IE) Iraq

- 9 Yā bāwk-ī ēma, ka la āsmān-ā-y:
nāw-it muqaddas bibē.
10 Pāsāyatî' tō bē.
Arazū-t, waku la āsmān-ā, wā-š la sar dinyā pa jē
benrē.
11 Nān-ī rōžina-y amrō-š-mān pē bida.
12 Wa gunāhakan-mān bibaxā, harwakū ēma-š
lawāna abūrin ba gunāh-yan pē-mān-a.
13 Wa ma mān-bar-a bar tāqī kirdinawa,
balkū rīzgār-mān bika la xirāpa.
Cunka pasāyatū w hēz ū faraka hī tō-ya hatā
hatayē.

†Latin (4. c.; IE)

Roman Empire

- 9 Pater noster qui in caelis es
sanctificetur nomen tuum
10 veniat regnum tuum
fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra
11 panem nostrum supersubstantiale da nobis
hodie
12 et dimite nobis debita nostra sicut et nos
dimisimus debitoribus nostris
13 et ne inducas nos in temptationem
sed libera nos a malo
-

- 9 Rainay Izay any an-danitra,
hohamasimina anie ny anaranao.
10 Ho tonga anie ny fanjakanao.
Hatao anie ny sitraponao ety an-tany tahaka ny
any an-danitra.
11 Omeo anay anio izay hanina sahaza ho anay.
12 Ary mamele ny helokay tahaka ny namelanay izay
meloka taminay.
13 Ary aza mitondra anay ho amin' ny fakam-
panahy,
fa manafaha anay amin' ny ratsy.
-

Malayalam (translit.; DRAV)

India (Kerala)

- 9 Ñānelute svarggasthanāya pitāvē
ninte namā parisuddhamākkappetename.
10 ninte rájyā varename
svarggattile pole bhūmiyilū ninte istā
ceyyappetename.
11 ñāneļka dināpratiyullā appā inna ñāneļka
tarename,
12 ñāneļute nere kattā ceyyunnavarotu ñāneļ
kṣamikunnatupole ñāneļute kattāñāle
ñāneļotū kṣamikename,
13 ñāneļe parikṣayeleka akappettuttā
ñāneļe dosattinnina rakṣikayū
ceyyename rājavū saktiyū mahatyavū ennekū
ninakullatāo ãkunnata. Amen.

Latvian (1993; IE)

Latvia

- 9 Mūsu Tēvs debesī!
Svētīs lai tavs vārds.
10 Lai nāk tava valstība.
Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes.
11 Mūsu dienīšu maiži dodti mums šodien.
12 Un piedodi mums mūsu parādus, kā arī mēs
piedodam saviem parādniekiem.
13 Un neieviē mūs kārdināšanā,
bet atpesti mūs no jauna.
Jo tev pieder valstība, spēks un gods mūžigi.
Amen.

Létzbuergesch (1998; IE)

Luxemburg

- 9 Eise Papp am Himmel,
dāin Numm sief gehellēgt,
10 dāi Rāich soll kommen,
dāi Wēll soll geschēien, wéi am Himmel sou op
der Aerdt.
11 Gef äi haut eist deeglecht Brout,
12 verzei äis eis Schold, wéi mir och dene verzeien,
déi an eiser Schold sin;
13 féier äis nént an d' Versuchung,
mā maach äis fräi vum Beisen.
Well du bas Här iwer alles, staark an herrlech
bas Du, an all Eiwegkeet. Amen

- 9 Bapa kami yang di sorga,
Dikuduskanlah nama-Mu,
datanglah Kerajaan-Mu,
jadilah kehendak-Mu di bumi seperti di sorga.
11 Berikanlah kami pada hari ini makanan kami
yang secukupnya
12 dan ampuhlah kami akan kesalahan kami, seperti
kami juga mengampuni orang yang bersalah
kepada kami;
13 dan janganlah membawa kami ke dalam
pencobaan,
tetapi lepaskanlah-kami dari pada yang jahat.
Karena Engkuahal yang empunya Kerajaan dan
kuasa dan kemuliaan sampai selama-
lamanya. Amin.

Irish (1827; IE)

Ireland

- 9 Ar n-Athar atá ar neamh,
náomhthar th'ainm.
10 Tígeadh do ríoghachd.
Déantar do thoil ar an dtalamh, mar do nithear
ar neamh.
11 Ar n-arán láethéamhail tábhair dhúinn a niúgh.
12 Agus maith dhúinn ar bhfiacha, mar mhaith-
mídne dár bhféitheamhnuibh [fén].
13 Agus na léig inn a gcathughadh,
achd sáor inn ó olc:
Oir is leachd [fén] an ríoghachd, agus an
chúmhachd, agus an ghlóir, go siorruighe.
Amen.

- 9 E to matou Matua i te rangi,
Kia tapu tou ingoa.
10 Kia tae mai tou rangatiratanga.
Kia meatia tau e pai ai ki runga ki te whenua, kia
rite ano ki to te rangi.
11 Homai ki a matou aianei he taro ma matou mo
tenei ra.
12 Murua o matou hara, me matou hoki e muru nei
i o te hunga e hara ana ki a matou.
13 Aua hoki matou e kawea kia whakawai;a;
engari whakaorangia matou i te kino.
Nou hoki te rangatiratanga, te kaha, me te koror-
ia, ake ake. Amine.

Marathi (translit.; IE)

India (Maharashtra)

- 9 Hē āmacya svargātila pityā:
tuzhen nāma pavitra mānilēp zāvo.
10 Tuzhen rájya prakāta hovo.
Svargātilāpramānen prithivivarahi tuzhā
mānoratha pūrṇa hovo.
11 Āmaci rojacī bhākara āza āmhānsa de.
12 Ani zaśi āmhānsi apālyā apāradhyānnā ksāmā keli
āhe taśi tun āmacyā apāradhānci āmhānsa
ksāmā kara.
13 Ani āmhānsi kasotisa lävun nako,
tarā āmhānsa tyā duṣṭacyā hātātuna mukta kara.
Kāraṇa kin, rājādhikāra, sāmarthyva gaurava hin
anantakāla tujhinca āheta.

Kinyarwanda (1993; NIGKORD)

Rwanda, Congo
(Kinshasa)

- 9 Data wa twese uri mu ijuru,
Izina ryawē ryubahwe,
10 Ubwami bwawe buze,
Ibyo ushaka bibebo mu isi, Nk'uko biba mu ijuru;
11 Uduhe none ibyokurya byacu b'yū musi;
Uduharie imyenda yacu, Nk'uko natwe twa-
hariye abarimo imyenda yacu;
12 Ntuduhāne mu bitwoshya,
Ahubwo udukize umubi;
Kuko ubwami n'ubushoboz i'cyubahiro ari
ibywae, None n'iteka ryose. Amen.

Lithuanian (1993; IE)

Litbuania

- 9 Téve mūsų, kuris esi danguje,
tesies šventas tavo vardas,
10 teateinie tavo karalyté,
tesies tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje.
11 Kasdiénas mūsų duonos duok mums šiandien
ir ateikis mums mūsų kaltes, kaip ir mes
atleidžiame savo kaltininkams.
13 Ir nevesi mūsų i pagundā,
bet gelbék mu nuo pikto.
Nes tavo yra valdžia ir galybė, ir garbę per
amžius. Amen.

Kirundi (1994; NIGKORD)

Burundi, Congo
(Kinshasa)

- 9 muti Data wa twese wo mw ijuru,
izina ryawē ryubahwe,
10 ubgami bgawe buze,
ivyo ngomba bibe mw isi nk'uko biba mw ijuru.
11 Uduhe ivyo kurya dukwiranye uyu musi;
uduhebere imyenda yacu, nk'uko natwe twaheb-
eye abari mu myenda yacu;
12 kandi ntutujane mu bitwoshya nabi,
arik'udukize wa Mubi.
Kuk' ubgami n'ubushoboz i'cyubahiro ar'ivywae
ibihe bidashira. Amen.

Lunda (1962; NIGKORD)

Congo (Brazzaville),
Angola, Zambia

- 9 Tata yetu wekata mwiwulu,
ijina deyi dijili.
10 Wanta weyi winzi.
Muchima weyi awili hamaseki neyi chawilanjawu
mwiwulu.
11 Twinku kudywa kwetu kutukukena lelu.
12 Twanakeni nyikudi yetu, neyi chitunaanakeni
akweti nyikudi nanetu.
13 Bayi wutuwala mukwesekaku,
ilanja twamwini kukutama,
mulonja wanta wekala weyeyi, ninjovu, nikulema,
haya nyaka. Amena.